

LIETUVOS JŪRŲ MUZIEJAUS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos jūrų muziejaus (toliau – Muziejus) etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) įtvirtina Muziejaus darbuotojų (toliau – Muziejaus darbuotojai) veiklos vertybinius principus, dalykinio elgesio nuostatas ir reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato darbo sutartys ir kiti Muziejaus vidaus darbo tvarkos dokumentai.

2. Etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir aplinkai, toleranciją, profesinę, mokslinę ir pilietinę atsakomybę bei akademinę laisvę, kurti demokratišką, pasitikėjimą ir kūrybingumą skatinančią atmosferą Muziejuje.

3. Kiekvienas Muziejaus darbuotojas, vykdydamas savo funkcijas, vadovaujasi Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksu, galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, Muziejaus statutu, šiuo Etikos kodeksu ir kitais vidaus dokumentais.

4. Muziejus gerbia savo darbuotojų pagrindines teises, elgiasi su jais sąžiningai ir pagarbiai, sudaro saugias darbo sąlygas, skatina geriausią darbuotojų sugebėjimų panaudojimą bei vystymą, o taip pat suteikia visiems lygias galimybes profesinėje srityje.

II. MUZIEJINĖ VEIKLA

5. Muziejaus darbuotojas, įgyvendindamas savo profesinius įsipareigojimus, privalo:

5.1. inicijuodamas ir (arba) įgyvendindamas projektus ir veiklas, siejamas su Muziejaus vardu, užtikrinti, kad projektai ir vykdomos veiklos atitiktų Muziejaus bendruosius interesus ir Muziejaus veiklos kryptis;

5.2. saugoti Muziejaus turtą, nenaudoti jo politinei ir religinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti ir neleisti to daryti kitiems asmenims;

5.3. nepiktnaudžiauti Muziejaus ištekliais;

5.4. nepadirbinėti ir nemanipuliuoti empirinių tyrimų duomenimis, mokslo kūriniais, neplagijuoti ir kitaip neapgaužinti mokslinėje ir profesinėje veikloje;

5.5. neprekiuoti (pirkti arba parduoti pasipelnymo tikslais) objektais, susijusiais su muziejaus teminiais rinkiniais arba analogiškais tiems, kuriuos kaupia Muziejus;

5.6. nekurti, nedalyvauti steigiant komercinio pobūdžio juridinius asmenis ir (arba) nedalyvauti jų veikloje, jei ta veikla siejama su Muziejaus veiklos kryptimis ir tokia privati veikla gali sudaryti prielaidas viešųjų ir privačių interesų konfliktui;

5.7. darbuotojų įsteigtiems juridiniams asmenims nesudaryti komercinių sandorių su Muziejumi;

5.8. neužimti jokių apmokamų, neapmokamų pareigų ir (arba) nepriimti užsakymų už Muziejaus ribų, jei tai gali sukelti interesų konfliktą su Muziejumi;

5.9. nekaupiti privačių kolekcijų, kurios realiai arba potencialiai konkuruotų su Muziejaus teminiais rinkiniais, turimomis arba laikinai priimtomis saugoti kolekcijomis;

5.10. nepriimti dovanų, paslaugų arba kitokių vertingų daiktų kaip netinkamo paskatinimo, siūlomo dėl darbo Muziejuje arba siekiant parduoti arba kitaip teikti Muziejui muziejinių eksponatų ar paslaugų.

III. MUZIEJAUS DARBUOTOJŲ ELGESYS

6. Muziejaus darbuotojas, pripažindamas Etikos kodekso nuostatas ir šias vertybes – kolegiškumą, atsakingumą, profesionalumą, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

- 6.1. gerbti visų Muziejaus darbuotojų teises ir pareigas;
- 6.2. vienodai bendrauti su Muziejaus darbuotojais, nepaisydamas amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų;
- 6.3. veikti vadovaudamasis protingumo, racionalumo ir teisingumo principais;
- 6.4. pagal galimybes ir kompetenciją dalyvauti įgyvendinant Muziejaus edukacinių, švietėjiškų, muziejinių projektų ir mokslinių tyrimų tikslus;
- 6.5. elgtis nepriekaištingai, būti mandagiam, maloniam, paslaugiam ir tvarkingam;
- 6.6. darbuotojai, prižiūrintys gyvuosius eksponatus, privalo rūpintis gyvūno sveikata ir gerove. Būtina, kad gyvūnus ir jų gyvenimo sąlygas nuolat tikrintų veterinarijos gydytojai ar kiti kvalifikuoti specialistai.
- 6.7. darbo metu atrodyti tvarkingai ir reprezentatyviai, atsižvelgiant į atliekamas profesines funkcijas;
- 6.8. ne darbo metu elgtis pagal visuotinai priimto elgesio taisykles;
- 6.9. nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis;
- 6.10. būti nešališkam ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus;
- 6.11. priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir jei reikia pateikti priimamų sprendimų motyvus;
- 6.12. nenaudoti Muziejaus vardo politinėje, religinėje veikloje ar savigyros tikslais;
- 6.13. nepakenkti Muziejaus reputacijai ir bendriesiems interesams vykdant bet kokią veiklą, nežeminti Muziejaus vardo visuomenei nepriimtinais veiksmais;
- 6.14. nesinaudoti balsavimo teise, kai Muziejaus institucijose (komisijose, visuotiniame susirinkime, Muziejaus taryboje) sprendžiamas finansavimo, nuobaudos arba paskatinimo klausimas, susijęs su juo pačiu, šeimos nariu arba kitaip glaudžiai susijusiu asmeniu;
- 6.15. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri jam patikima darbo metu, jos neskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti;
- 6.16. būti tolerantiškam nuomonėms ir įsitikinimams, pagarbiai elgtis su Muziejaus darbuotojais, lankytojais ir kitais asmenimis;
- 6.17. skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų, įsiklausyti ir išgirsti savo kolegas;
- 6.18. dalytis darbo patirtimi su kolegomis, ypač su mažesnę patirtį ir (arba) kvalifikaciją turinčiais bendradarbiais;
- 6.19. spręsti nesutarimus su kolegomis, ginčytinas problemas arba išsakyti kritiką mandagiai ir tolerantiškai, laikantis profesionalumo principų;
- 6.20. gerbti organizacinę Muziejaus struktūrą ir pavaldumo principus;
- 6.21. nesinaudoti tarnybine padėtimi ir nedaryti įtakos siekiant, kad pavaldūs arba nepavaldūs asmenys priimtų Jums, Jūsų šeimos nariams, draugams arba artimiesiems palankius sprendimus;
- 6.22. netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Muziejaus darbuotojui, ir apie tokį elgesį nedelsiant pranešti Muziejaus administracijai ir (arba) kitoms kompetentingoms institucijoms.

IV. BENDRAVIMAS SU LANKYTOJAIS

7. Muziejaus darbuotojas, suprasdamas, kad Muziejaus paskirtis – tarnauti visuomenei, kuri jį vertina pagal teikiamų paslaugų kokybę, o Muziejaus veiklai prasmę suteikia lankytojai, įsipareigoja:

- 7.1. bendraujant su lankytojais būti paslaugiam ir dėmesingam, išklausti besikreipiančius lankytojus ir jiems padėti;
- 7.2. matant, kad lankytojui reikalinga pagalba, suteikti ją savo iniciatyva;
- 7.3. lankytojų pastabas išklausti nerodant neigiamų emocijų;
- 7.4. teisėtus lankytojų prašymus ir pageidavimus patenkinti kaip galima greičiau ir kokybiškiau, o jeigu to padaryti neįmanoma, nedelsiant informuoti kitus darbuotojus, galinčius tai padaryti;
- 7.5. fiksuoti lankytojų pastabas ir pasiūlymus, perduoti juos Muziejaus administracijai;
- 7.6. turėti elementarių žinių apie Muziejaus veiklą, pastatus, eksponatus ir ekspozicijas, o išsamesnę informaciją teikti tik turint pakankamai kompetencijos; kitu atveju nurodyti, kur lankytojas gali gauti šią informaciją;
- 7.7. renginių metu padėti renginių organizatoriams ir dalyviams bei tinkamai reprezentuoti Muziejų.

V. ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

- 8. Etikos kodekso priežiūrą atlieka Etikos priežiūros komisija (toliau – Komisija).
- 9. Komisija savo veikloje vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis, Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksu, galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, bendrosiomis etikos normomis ir Komisijos narių vidiniu įsitikinimu.
- 10. Komisijos funkcijos:
 - 10.1. Komisija svarsto siūlymus tobulinti Etikos kodeksą arba pati inicijuoja jo papildymus ir pataisas bei teikia juos tvirtinti Muziejaus Tarybai;
 - 10.2. Komisija priima ir svarsto pareiškimus apie Muziejaus darbuotojų Etikos kodekso nuostatų pažeidimus.
- 11. Komisijos sudarymas ir darbo organizavimas:
 - 11.1. Komisija susideda iš penkių nuolatinių narių. Jų kandidatūros išrenkamos visuotiniame Muziejaus darbuotojų susirinkime. Komisijos sudėtį tvirtina Muziejaus direktorius.
 - 11.2. Muziejaus direktorius negali būti renkamas Komisijos nariu.
 - 11.3. Ne vėliau kaip 14 dienų po Etikos komisijos išrinkimo visuotiniame susirinkime, kviečiamas pirmasis Etikos komisijos posėdis. Jo metu išrenkamas komisijos pirmininkas.
 - 11.4. Komisijos narių kadencijos laikas yra dveji metai;
 - 11.5. Komisijos nariui išėjus iš darbo, atsisakius nario pareigų arba kitaip pasitraukus iš Komisijos darbo, Muziejaus darbuotojai viešai apklausiami ir naujo Komisijos nario kandidatūra teikiama Muziejaus direktoriui patvirtinti;
 - 11.6. Komisijos posėdžiai kviečiami:
 - 11.6.1. Komisijos pirmininkui gavus asmens (pareiškėjo) rašytinį pareiškimą;
 - 11.6.2. Komisijos pirmininkui gavus Muziejaus darbuotojo tarnybinį pranešimą;
 - 11.6.3. pasirodžius visuomenės informavimo priemonėse informacijai apie Muziejaus darbuotoją ir (arba) jo veiklą, kuri galėtų būti pagrindas Etikos kodekso reikalavimų pažeidimo tyrimui;
 - 11.6.4. siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus arba pataisas;
 - 11.6.5. kitais atvejais.
 - 11.7. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas ar tarnybinis pranešimas apie galimai neetišką Komisijos pirmininko elgesį, posėdį kviečia ir jam vadovauja vyriausias pagal amžių Komisijos narys;
 - 11.8. Komisijos narys, dėl kurio galimo neetiško elgesio šaukiamas Komisijos posėdis, privalo laikinai pasišalinti iš Komisijos veiklos tol, kol bus priimtas galutinis sprendimas;
 - 11.9. pareiškimus dėl Muziejaus darbuotojo etikos pažeidimų Komisijai gali teikti bet kuris Muziejaus darbuotojas arba Muziejaus lankytojas. Etikos pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi, turi būti įvykę ne anksčiau nei prieš dvylika mėnesių;

11.10. pareiškimai dėl etikos pažeidimų įteikiami Komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi;

11.11. Komisija privalo išnagrinėti gautą pareiškimą, priimti sprendimą ir raštu, pasirašytu Komisijos pirmininko, atsakyti pareiškėjui arba suinteresuotajam asmeniui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pareiškimo gavimo dienos. Komisija pareiškimo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu;

11.12. Muziejaus darbuotojas, dėl kurio gautas pareiškimas arba informacija, informuojamas apie jo turinį (pateikiama pareiškimo kopija). Jis pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos, nepateikus paaiškinimo per nurodytą terminą laikoma, kad darbuotojas sutinka su gauto pareiškimo turiniu;

11.13. Muziejaus darbuotojas turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pareiškimas arba informacija, bei pateikti pasiaiškinimą žodžiu arba raštu. Jei Muziejaus darbuotojas yra profesinės sąjungos narys, Komisijos posėdžiuose kviečiamas dalyvauti ir Profesinės sąjungos atstovas;

11.14. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kai atliekamas tyrimas.

12. Komisija svarstomais klausimais priima sprendimus. Sprendimai priimami vadovaujantis šiuo kodeksu, Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksu, galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, bendrosiomis etikos normomis ir Komisijos narių vidiniu įsitikinimu.

13. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ir balsuoja ne mažiau kaip keturi Komisijos nariai;

14. Komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas;

15. Nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti šias priemones:

15.1.1. raštu įspėti Muziejaus darbuotoją ir, jei būtina, informaciją apie Komisijos sprendimą paskelbti Muziejaus interneto svetainėje;

15.1.2. pasiūlyti Muziejaus direktoriui paskirti vieną iš drausminių nuobaudų: pastabą, papeikimą, atleidimą iš darbo.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Etikos kodeksas skelbiamas viešai Muziejaus interneto svetainėje.

17. Jeigu Muziejaus darbuotojo elgesys administravimo ir akademinėje veikloje nereglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktu, Muziejaus statuto arba šio Etikos kodekso, jis privalo laikytis bendrųjų etikos principų.
